

Nijmegen, 26 februari 1965

H. KOCK
H. VAN LEUSDEN
J. SEELEN
H. VAN KESSEL

Met de inzenders ben ik het eens, dat men de oestrogenen niet op zich zelf staande moet beoordelen, maar in combinatie met de uitscheiding van de choriongonadotrofinen, zoals ook duidelijk in mijn artikel werd vermeld. Bij een dermate hoge HCG-uitscheiding als bij de patiënten van collega KOCK c.s. is de diagnose trofoblastwoekering vrijwel zeker.

Ook ik ben naar aanleiding van een andere patiënt met een mola-zwangerschap tot de conclusie gekomen, dat bij een zeer hoge HCG-excretie ook een hogere oestrogenenuitscheiding kan voorkomen, zodat de grens van 200 µg/etmaal niet als absoluut gesteld kan worden. Bedoelde patiënte had een HCG-uitscheiding van resp. 655.000 E/etm. en 672.000 E/etm. met een oestrogenenexcretie van resp. 800 µg/etm. en 2000 µg/etm.

Het is nog de vraag, waar deze oestrogenen gevormd worden. Wij hebben helaas de fracties der oestrogenen niet apart bepaald. De verhouding oestriol/oestron + oestradiol bij de patiënten van collega KOCK c.s. (kleiner dan 3) pleit voor de theorie van FRANDSEN over de ovariële oorsprong der oestrogenen bij mola en chorionepitheloom, wellicht door HCG-stimulatie. Voortaan zal dus ook deze ratio bepaald kunnen worden om te differentiëren tussen placentaire en ovariële oorsprong der oestrogenen.

Wat betreft de oestrogenen van onze patiënte C met een mola destruens, door bepaalde omstandigheden werden slechts enkele oestrogenenbepalingen gedaan, die hierbij alsnog ter aanvulling van tabel II (dit Tijdschrift bl. 166) volgen:

Datum	HCG per etmaal (Pregnosticon) E/etmaal	Oestrogenen µg/etmaal
20-4	180.000	96,0
23-4	50.000	42,5
27-4	3.900	26,5
3-5	neg.	16,3
10-6	13.100	16,0

Mijn mening blijft, dat de bepaling van de oestrogenen naast de choriongonadotrofinen een belangrijke steun kan geven bij het stellen van de diagnose mola hydatidosa, met name bij een hoge uitscheiding van het choriongonadotrofine en een zeer lage excretie van oestrogenen. Wij vonden of een excessief hoge HCG-excretie en een normale, resp. te lage oestrogenenuitscheiding voor een normale zwangerschap, of een licht verhoogde HCG-excretie en een te lage oestrogenenuitscheiding voor een normale graviditeit. Wellicht is de activiteit van het molaweefsel hierbij van invloed; volgens de theorie van FRANDSEN niet zozeer als producent van de oestrogenen als wel van gonadotrofine, waardoor de ovaria gestimuleerd worden tot vorming van oestrogene stoffen. Zoals gezegd is, opent de bepaling van de fracties der oestrogene stoffen mogelijk in deze nog perspectieven.

Men mag echter nooit alleen op de laboratoriumuitslagen afgaan en dient altijd alle klinische symptomen in ogenschouw te nemen.

Groningen, 12 maart 1965

M. J. C. HELLEMA

CARCINOMATOSIS MENINGIUM

In de casuïstische mededeling van S. SCHAAFSMA en A. STAAL (1965) hindert mij — en waarschijnlijk niet mij alleen — de meervoudsvorm „meningium”. De genitivus pluralis van het Griekse woord „mèninx” (μῆνιγξ, μῆνιγγος) noopt tot wijziging in de verlatijnste vorm „meningum”. Voorzover men niet wil spreken van „carcinomatosis meningea sive meningica” (van het Griekse adjectivum μῆνιγγικός), ev. carcinomatosis membranarum cerebrospinalium.

Literatuur: SCHAAFSMA, S. en A. STAAL (1965) *Ned. T. Geneesk.* **109**, 417.

Ulvenhout, 27 februari 1965

A. G. J. HERMANS

„Meningium” is niet de verlatijnste vorm μῆνιγγων maar de genitivus pluralis van het aan het Grieks ontleende woord meninx (= μῆνιγξ). Aangezien de aan het Grieks ontleende woorden over het algemeen de Latijnse verbuiging volgen (behalve bij dichters en als het eigennamen betreft), schreven wij volgens de in het Latijn voor substantiva op —nx geldende regel: „meningium”.

Amsterdam, 9 maart 1965

REDACTIE

BERICHTEN
BUITENLAND*Wereldberichten*

Internationale kankerbestrijding. — Het denkbeeld van president DE GAULLE door samenwerking van Frankrijk, de Duitse Bondsrepubliek, Italië, Groot-Brittannië en de Verenigde Staten een instituut voor kankeronderzoek te stichten, is in de loop der besprekingen sterk vereenvoudigd (zie deze rubriek 1964, bl. 183, 1143, 2284). Het nieuwe plan, waaraan ook de Wereldgezondheidsorganisatie actief deelneemt, is gericht op een internationale instelling tot bevordering van kankeronderzoek (World Research Agency of Cancer). Binnenkort zullen bijeenkomsten te Lyon worden gehouden ter bestudering van werkprogramma en financiering. Ook onderzoekers worden daarbij genodigd. (*Med. Offr.*, 12 febr., bl. 92).

Studie der bronchi. — Het XVe congres van de Association internationale pour l'étude des Bronches zal 17, 18 en 19 juni te Porto (Portugal) worden gehouden. Nadere inlichtingen verstrekt Prof. Dr. J. SWIERENGA, St. Antonius Ziekenhuis, Jan van Scorelstraat 2, Utrecht.

Congres voor neuropathologie. — Het Ve internationale neurologencongres zal van 30 augustus tot 3 september te Zürich worden gehouden. Inlichtingen verstrekt Prof. F. LÜTHY, Neurologische Universiteitskliniek, Kantonsspital, Zürich.

Canada

Slordige moeders. — Reeds tal van keren hebben jonge kinderen gesnoept van niet veilig opgeborgen tabletten van anticonceptionele middelen. Een opstel in de *Canadian Medical Association Journal* van 22 januari (bl. 191) over het onderwerp geeft bijzonderheden over zeven 2-jarige kinderen, een baby van 17 maanden en een meisje van 6 jaar, die 15 tot 30 2-mg-tabletten Ortho-novum hebben ingeslikt. Bij enkelen is de maag gespoeld. Geen van de kinderen is ziek geworden. Een van de 2-jarigen reageerde sterk op het „psychological trauma of stomach pumping”.